



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupíčkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **X**, zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Kovářská 939/4, Praha 9, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2019, č. j. 42 A 15/2019 - 13,

t a k t o :

- I. Návrh žalobkyně na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 31. 10. 2019, č. j. CPR-28913-4/ČJ-2019-930310-V241, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 7. 7. 2019, č. j. KRPA-250355-21/ČJ-2019-000022-SV. Tímto rozhodnutím bylo žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 a písm. c) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 roku.

[2] Proti výše uvedenému rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu u Krajského soudu v Praze (dále též „krajský soud“). Krajský soud žalobu usnesením ze dne 14. 11. 2019, č. j. 42 A 15/2019 - 13, postoupil Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“). Konstatoval, že dle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců se v případě žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění uplatní obecná úprava místní příslušnosti soudů stanovená v § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Dle této úpravy je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni. Protože v posuzované věci rozhodnutí v prvním stupni vydalo Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, které má sídlo i obvod působnosti na území hlavního města Prahy, rozhodl krajský soud o postoupení věci městskému soudu jakožto soudu místně a věcně příslušnému.

II.

[3] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Uvedla, že v obecné rovině je možné se ztotožnit se závěry krajského soudu, nicméně jeho předchozí praxe byla odlišná. Poukázala konkrétně na rozsudky ze dne 4. 6. 2019, č. j. 45 A 4/2019 - 50, a ze dne 21. 6. 2019, č. j. 45 A 5/2019 - 21. V uvedených případech vydalo rozhodnutí v prvním stupni Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, resp. Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje. Ani v jednom z případů však nebyla zpochybněna místní příslušnost a věc nebyla postoupena městskému soudu či Krajskému soudu v Plzni. Dle stěžovatelky tedy v současném soudnictví panuje nejednotná praxe u výkladu a aplikace § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců a příslušných ustanovení s. ř. s. Stěžovatelka rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a také o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Závěrem navrhl, aby napadené usnesení Nejvyšší správní soud zrušil.

III.

[4] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedla, že napadené rozhodnutí správního soudu nehodlá blíže komentovat, odkázala na obsah správního spisu a navrhla zamítnutí kasační stížnosti

IV.

[5] Nejvyšší správní soud úvodem konstatuje, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost, neboť podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, má stěžovatel povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě) či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností.

[6] Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem stěžovatelky na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Vycházel přitom z § 35 odst. 10 s. ř. s., podle kterého lze účastníku ustanovit zástupce, jestliže jsou u něj dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků (dle § 36 odst. 3 s. ř. s.), a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

pokračování

[7] Zdejší soud v posuzovaném případě dospěl k závěru, že není splněna druhá podmínka § 35 odst. 10 s. ř. s., tj. že ustanovení zástupce je nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatelky. Podanou kasační stížností totiž bylo napadeno jednoduché usnesení krajského soudu, kterým byla žaloba stěžovatelky postoupena městskému soudu. Je tak zřejmé, že ve vztahu k nyní napadenému usnesení nejde o složité či nepřehledné právní či skutkové hodnocení, v němž by se nemohla stěžovatelka sama zorientovat a pro které by vyvstala reálná potřeba jejího zastoupení advokátem. Nadto je třeba zdůraznit, že zástupcem stěžovatelky je na základě plné moci Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s., která se zastupování cizinců v řízeních o správním vyhoštění věnuje, jak je soudu známo z jeho úřední činnosti. Z podané žaloby i kasační stížnosti je pak zřejmé, že stěžovatelka, respektive její zástupce, je schopen jasně vyjádřit a formulovat své námitky jak proti napadenému rozhodnutí v rámci žaloby, tak proti v záhlaví uvedenému usnesení v rámci kasační stížnosti, a to včetně odkazů na relevantní právní úpravu a judikaturu. Nejvyšší správní soud tudíž vyhodnotil, že v řízení není nezbytně třeba stěžovatelce ustanovit zástupce k ochraně jejích práv, proto její návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti výrokem I. zamítl.

[8] Uvedený závěr Nejvyššího správního soudu ostatně potvrzuje také to, že podaná kasační stížnost obsahuje všechny náležitosti ve smyslu § 106 s. ř. s., je plně srozumitelná a je možné o ní bez dalšího rozhodnout. Nebylo proto ani nutné stěžovatelku vyzývat k jejímu doplnění.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Stěžovatelka námitky své kasační stížnosti subsumuje pod zákonné důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud je nicméně oprávněn sám podřadit kasační námitky podle jejich obsahu pod důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50). Z obsahu kasačních námitek vyplývá, že stěžovatelka toliko nesouhlasí s právním posouzením otázky místní příslušnosti ze strany krajského soudu. Jedná se tedy o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. S ohledem na tuto skutečnost zdejší soud kasační stížnost přezkoumal, a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců [k] *řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí a o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu; jde-li o cizince, který nemusí hlásit pobyt, krajský soud, v jehož obvodu se převážně zdržuje, a v ostatních případech krajský soud, v jehož obvodu byl zjištěn pobyt cizince na území. Pobývá-li cizinec v zahraničí, je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu by měl cizinec po vstupu na území splnit ohlašovací povinnost. To neplatí, jde-li o rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním, rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění, rozhodnutí o umístění cizince do části s přísným režimem zajištění a rozhodnutí o přestupku.* (důraz přidán).

[12] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že *[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[13] V posuzované věci vydalo rozhodnutí v prvním stupni Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, jež má sídlo (Kongresová 1666/2 140 00 Praha 4) na území městské části Praha 4 a obvod působnosti na území hlavního města Prahy. Podle přílohy 2, bodu 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů v návaznosti na přílohu 4, bod 4 téhož zákona tedy věc spadá do obvodu městského soudu. Je proto zřejmé, že k řízení ve věci je místně příslušný městský soud. Tento závěr ostatně nezpochybňuje ani stěžovatelka, která v kasační stížnosti výslovně uvedla, že *„je možné se v obecné rovině ztotožnit s výkladem a závěry krajského soudu“* (týkajícími se posouzení místní příslušnosti). Stěžovatelka nicméně namítla, že praxe krajského soudu je odlišná. K tomu odkázala na dva rozsudky vydané krajským soudem v situaci, kdy krajský soud údajně nebyl soudem místně příslušným dle citovaných ustanovení.

[14] I kdyby krajský soud v předchozích případech rozhodl ve věci, přestože nebyla dána jeho místní příslušnost, není tato skutečnost pro posouzení této věci relevantní. Nejedná se ani o vadu stěžovatelkou označených řízení. K problematice zkoumání místní příslušnosti se zdejší soud vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 3. 2017, č. j. 8 Azs 118/2006 - 81, kde mj. uvedl: *„Místní příslušnost je jednou z podmínek řízení. Pro její zkoumání a posuzování (stejně jako pro posuzování věcné příslušnosti) platí zásada perpetuatio fori, která vyjadřuje, že místní příslušnost jako podmínka řízení se posuzuje podle okolností, které existují v den zahájení řízení, tj. v den podání žaloby u soudu, a že trvá až do skončení řízení; jde přitom o obecnou právní zásadu, která ač není soudním řádem správním výslovně upravena, je aplikovatelná i v soudním řízení správním. Zkoumání místní příslušnosti se pak na rozdíl od příslušnosti věcné soustředí jen na začátek řízení. Není-li nedostatek místní příslušnosti odhalen, ať již soudem samotným či k námitce účastníka řízení, a není-li věc postoupena k vyřízení soudu místně příslušnému (§ 7 odst. 6 s. ř. s.), je pro další řízení případný nedostatek místní příslušnosti již zhojen. Má se tedy za to, že rozhoduje soud místně příslušný, ačkoli tomu tak není.“* (podrobněji k problematice posuzování místní příslušnosti ve správním soudnictví srovnej citovaný rozsudek či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018 - 75). Z citovaného rozsudku vyplývá, že vydá-li ve věci konečné rozhodnutí místně nepřislušný soud, nepředstavuje již tato skutečnost při vydání rozhodnutí vadu řízení, neboť tato vada byla předchozím postupem dotčeného soudu a neuplatněním odpovídající námitky ze strany účastníků zhojena. Rozsudky ze dne 4. 6. 2019, č. j. 45 A 4/2019 - 50, a ze dne 21. 6. 2019, č. j. 45 A 5/2019 - 21, na které odkázala stěžovatelka, tak nepředstavují nejednotnost praxe při výkladu a aplikaci § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců. V žádném případě nemohou nijak zpochybnit správnost postupu krajského soudu v nyní posuzované věci, když napadeným usnesením postoupil věc městskému soudu jakožto soudu místně příslušnému.

[15] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji výrokem II. zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

pokračování

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl na základě oprávnění stanoveného v § 109 odst. 2 s. ř. s. bez jednání.

[16] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, publikován pod č. 173/2004 Sb. NSS).

[17] Výrokem III. rozhodl soud o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu